

Cilt: 5 Sayı: 1 Yıl: 2022

e-ISSN: 2636-8544

Hakemli dergidir.

Yılda 2 sayı (Haziran-Aralık)
yayınlanır.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/by>

Sahibi

Ankara Üniversitesi Bilgi
Yönetim Sistemleri
Belgelendirme ve Bilgi
Güvenliği Merkezi (BİL-BEM)

Baş Editör

Fahrettin ÖZDEMİRCİ

Editörler

Bahattin YALÇINKAYA
Mehmet TORUNLAR
Burcu YILMAZ

Yabancı Dil Editörleri

Özgür KÜLCÜ
Özlem GÖKKURT DEMİRTEL

Teknik Editör

Deniz ÇİFTELER

Yönetim Yeri:

Ankara Üniversitesi
Bilgi Yönetim Sistemleri
Belgelendirme ve Bilgi
Güvenliği Merkezi (BİL-BEM)
Gölbaşı 50. Yıl Yerleşkesi
BEYAS Binası 06830
Gölbaşı/ANKARA

İletişim:

bydergisi@ankara.edu.tr
bydergisi@gmail.com
bilbem@ankara.edu.tr

Tlf: (0312) 484 51 89

Editörden...

Hayatın Dijital Dönüşümünde Bilgi/Belge Yönetimi...

Günümüzde kurumlar, yöneticiler ne zaman bilgi yönetiminden söz etseler, konu genellikle büyük veri ve analitiğin karşımıza çıkardığı zorluklara gelmektedir. Oysa bilginin varlığının ve içeriğinin meşrulaştırılması için bir takım kurallara ihtiyaç duyulur. Bu kurallar manzumesinin hayata geçirilmesi ile bilgi, belgeye işlenir. Belge en önemli bilgi varlıklarından bir tanesidir. Çağımızda bilgi ile birlikte belgelerin de nicelik olarak devasa boyutlara ulaştığı söylenebilir.

Bu hiç de şaşırtıcı değildir. Günümüz teknolojik gelişmelerinin ortaya koyduğu gerçeklikler bilginin de belgenin de muazzam bir sayıya ulaşmasını tetiklemiştir. Bugün artık birçok kurumun çok büyük boyutta, zengin ve karmaşık bilgiyi üretmesi, bunları belgeye dönüştürmesi ve kendi dışında üretilenlere de erişmesi kolaylıkla mümkündür. Ancak bunların daha faydalı bilgiye dönüştürülmesi, sınıflanması, saklanması, güvenilirliklerinin ve güvenliğinin sağlanması aşamasında güçlükler yaşanabilmektedir. Bu bilgi/belge yığınları doğru uzmanların, alan profesyonellerinin eline ve doğru araçlara bırakılırsa ortaya dâhiyane stratejik bilgi kaynakları çıkabilecektir.

Bir kurumun başarısının ardındaki itici unsur olan bilgi/belge gücünün, kapsadığı tüm alanların net bir şekilde anlaşılabilmesi durumunda gerçek değerinin hiçbir zaman somutlaşmayacağını rahatlıkla ifade edebiliriz.

Maaleseftir ki, günümüzde pek az kurum, hala hangi bilgiye sahip olduğuna, bu bilginin hangi parçalarının gelecekteki başarılar için kilit değer taşıdığına, kritik bilgi/belge varlıklarının nasıl yönetilmesi gerektiğine ve bilginin/belgenin hangi alanlarının faydalı bir şekilde birleştirilebileceğine bilinçli olarak kafa yormakta, bu alanda nitelikli faaliyetlere yer vermektedir.

Birçok kurum, tek başlarına veya yeni kombinasyonlar halinde hangi bilgi/belge varlıklarının, bilgi dünyasına eklenmek ve burada güç unsuru olmak konusunda kilit önem taşıdığını anlamakta sıkıntılar çekmektedir. Oysa günümüzde bilgi/belgenin varlık olarak kullanımı da, içeriği de, niteliği de çok farklı boyutlara evrilmiştir. Bilgi/belge, teknoloji ile sarmal ve ayrıştırılmaz bütünlüğe sahip bir ilişki içerisine girmiştir.

Küresel salgının da etkisiyle tüm dünyada kalıcı olacak gibi görünen değişimler geçirdik. Bu süreç içerisinde belirsizlikler arttı. Bununla birlikte, iş yapış biçimimizden, sosyalleşmeye, alışveriş alışkanlıklarından yönetim metodolojisine kadar çok geniş bir yelpazede yeni formlar hayatımıza dâhil oldu.

Günlük hayat içerisinde tüm ihtiyaçların ve bu ihtiyaçların giderilmesi yöntemlerinin değişim gösterdiği bu süreçte, teknolojiye verilen önem artışıyla dijital yeniliklere yapılan yatırımlar da arttı.

Dijitalleşme yükselen bir değer ve hayat formu olarak hayata dâhil oluyor. Bunun sonucunda veri, bilgi anbean kıymetleniyor. Verinin, bilginin kıymetinin asıl nedeni, bunlardan çıkarılacak yeni anlamlar ve yorumlar yardımıyla var olan meselelerin etkin, etkili ve verimli bir şekilde çözümlenmesidir. Bu şekilde ilerleyişin hızlandığı ve anında çözümlerin elde edilmek istendiği yeni bir dünya düzenine doğru gidiyoruz. Bu yeni dünya gerçekliği, alışıldık işlerin alışılmadık şekilde yapılmasına, hatta alışılmadık şekilde yeni işlerin ortaya çıkmasına sebep olduğu gibi bildiğimiz ve kanıksadığımız hayat formlarını da değiştiriyor.

Bu noktadan baktığımızda, bizim de içerisinde bulunduğumuz ve hemen her gün farklı bir teknolojik gelişmeyle tanıştığımız, ilişki kurduğumuz 21.yüzyılda, insan ürünü olmakla beraber, teknoloji ile donanmış makinelerin akla gelebilen tüm entelektüel alanlarda, sürekli insanlarla yarışacağı bir gelecekle karşı karşıyayız. İnsanın ürettiği, icat ettiği teknoloji, yakın gelecekte insanı geçecek gibi de duruyor.

Makine öğrenmesi, yapay zekâ, transhümanizm, metaverse vb. gibi bilgi teknolojisinin gelişimiyle ortaya çıkan yeni gerçekler, robot bilimi, bilişsel bilim, psikoloji, biyometri ve daha birçok disiplin alanını birleştirerek bilgisayarlar, robotlar ve diğer teknolojilerle hislerimiz aracılığıyla iletişim ve etkileşim kurabilmemizi sağlayıp yeni bir sosyal çevre oluşturmamıza da sebep verecek gibi görünüyor. Bilişim teknolojisinin değişik sistemler ve süreçlerle birleşmesi insanımsı yapıları ortaya çıkartacak. Neticede, insani duyguları okumak, yorumlamak, taklit etmek ve potansiyel olarak etkilemek için tasarlanan bu yapıların ne getirip götüreceği de bir muamma olarak karşımızda duruyor.

Yani yeni nesil teknolojilerin egemen olduğu bu dünya, çok sayıda belirsizliği içerisinde barındırıyor. Dijitalleşmenin, teknolojinin getirdiği bugündeki yeni gerçeklikler, insanlığın belgeyle/bilgiyle olan geçmişini geleceğe taşıma faaliyeti, günümüzde son derece hızlanıp yaygınlaşarak, aslında bilinen paradigmaları değiştirerek ilerliyor. Toplumsal hatta bireysel değişimden çok öteye geçen, her alanda devletten, insan vücudu ve zihnine kadar sınırsızlaşan dijital teknolojiye dayalı bu yeni paradigma her şeyi tarttığımız-ölçtüğümüz ölçekleri, cetvelleri de değiştiriyor.

Böylesi köklü ve derinden etkili bir dönüşüm ve değişim çağında, akla sığmaz bilgi üretimi, paylaşımı içerisinden niteliklileri ayırt etme, bilgi ve deneyim birikimlerimizi gelecek nesillere sağlıklı, doğru ve düzgün şekilde aktarma başarısını yakalamamız gerekiyor.

Bunu ister donanım üzerinden ister yazılımlar, yapay zekâ, nesnelerin interneti vd. üzerinden inceleyin, temel iskeletin hep bilginin üretilmesi, saklanması, korunması, işlenmesi, sınıflanması, dağıtılması, paylaşılması, analiz edilmesi ve tekraren kullanılması üzerinden şekillendirilmeye çalışıldığını görürsünüz.

Tüm bu gerçeklikler ve belirsizliklerin nitelikli faaliyetlerle ulusal düzeyde araştırılması, incelenmesi, değerlendirilmesi ve bunların ışığında zaman kaybetmeden eyleme geçilmesi varlık-yokluk düzeyinde stratejik bir çalışma alanı olarak görülmelidir. “Bilgi Yönetimi Dergisi” de bu doğrultuda, bir ayağı bilgi/belge yönetimi disiplininin merkezinde kalmak üzere birçok farklı disiplinden farklı nitelikli incelemeleri, makaleleri bünyesinde barındırıp farklı disiplinleri dolaşarak ülkemiz için çok önemli olduğunu düşündüğümüz bir boşluğu doldurmaktadır. Dergimizin bu yayın politikasına uygun bilimsel çalışmalara desteği de sürmektedir.

5. e-BEYAS Sempozyumu: Metaverse ve Bilgi Yönetimi

Bu çerçevede, Ankara Üniversitesi ev sahipliğinde TÜRSAT Bilişim’in katkılarıyla, Ankara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemleri Belgelendirme ve Bilgi Güvenliği Merkezi (BİL-BEM), Ankara Üniversitesi Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi (BEYAS) Koordinatörlüğü, Ankara Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ve Bilgi Yönetimi Dergisi tarafından artık gelenekselleştğini düşündüğümüz, 5. e-BEYAS Sempozyumu, bu yıl 10-11 Ekim 2022 tarihleri arasında Ankara’da “Metaverse ve Bilgi Yönetimi: e-Belge Yönetimi – e-Arşivler – NFT (Non-Fungible Tokens) – Veri Merkezleri – Bilgi Güvenliği” ana ve alt temaları ile düzenlenecektir.

Bu Sempozyumda, önümüzdeki dönemlerde, dijitalleşme, elektronikleşme, yapay zekâ, metaverse vb. gibi olguların insanlığa sağladığı yeni imkânlarla beraber getirebileceği zafiyetler, tehlikeler, bireyden topluma herkesin ve her oluşumun tüm bildikleri, en önemlisi de alışkanlıkları gözden geçirilecek, çizilebilecek stratejiler ve yol haritaları, değişik alanlardan akademisyenler ile alanın profesyonellerince derinlemesine bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

Bu değerlendirmeler, tespitler neticesi ortaya çıkacak yeni bilgi birikimlerinin kamusal alandan özel işletmelere hatta bireylere kadar çok geniş bir alana ufuk açıcı fikirler vereceği inancını taşımaktayız. Sempozyumun gerçekleştirilmesinde emeği geçen herkese şimdiden teşekkürlerimizi sunuyorum.

Teşekkür

Bilgi Yönetimi Dergisi, 5'inci yılında 9'uncu sayısıyla okurlarıyla buluşuyor. Bu sayının zamanında yayınlamasını sağlayan araştırmacı yazarlarımıza, vakitlerini ayırarak kısa sürede makaleleri inceleyip, sürecin aksamadan devamını sağlayan editörlerimize ve bu sayıya hakemlik yaparak zamanlarını ayıran, görüş ve değerlendirmelerini bizlerle ve yazarlarla paylaşarak katkı sağlayan Prof. Dr. Bülent Yılmaz, Prof. Dr. Hülya Dilek Kayaoğlu, Prof. Dr. Mehmet Ali Akkaya, Prof. Dr. Niyazi Çiçek, Prof. Dr. Özgür Külcü, Prof. Dr. Sacit Arslantekin, Prof. Dr. Semra Gündüç, Prof. Dr. Ümit Konya, Doç. Dr. Bahattin Yalçınkaya, Doç. Dr. Gülten Alır, Doç. Dr. Haydar Yalçın, Doç. Dr. Huriye Çolaklar, Doç. Dr. İbrahim Arpacı, Doç. Dr. Nevzat Özel, Doç. Dr. Şahika Eroğlu, Doç. Dr. Yavuz Erdoğan, Dr. Öğr. Üyesi Banu Fulya Yıldırım, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Yüce, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Altay Ünal, Dr. Safa Burak Gürleyen, Dr. Sefer Yazıcı ve Öğr. Gör. Dr. Özhan Sağlık hocalarımıza da bu satırlardan teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Cebinizdeki telefondan, bilgisayarlara, televizyonlara, sağlık uygulamalarından, kurumsal hizmetlere kadar her alana nüfuz eden teknoloji öncelikle bireyleri, onların alışkanlıklarını, davranışlarını, hassasiyetlerini analiz edip arşivleyerek hayatına devam etmektedir. Bu birçok alanı ilgilendiren bir husus olduğu gibi çok ciddi bir bilgi/belge yönetimi meselesidir aynı zamanda.

Bilgimizi ve ciddi bir bilgi varlığı olan kamu varlığının, toplumun, devletin beyinleşmesini yansıtan belge birikimimizi sistemli üretilip, koruyup tekraren bunları başlangıç bilgisi olarak kullanmayı becerebilirsek yaşadığımız ve yaşayabileceğimiz birçok sorunu bertaraf edebileceğimiz gibi, öngöremediğimiz yeni sorunlar için de şimdiden hazırlıklı ve donanımlı olabiliriz.

Günümüzde bireyden kurumsala, oradan da toplumsala erişen her alanda, bilgi/belge yönetimi disiplininin önem ve değerinin yeterince anlaşılması ve disiplinler arası etkileşim ve kesişimi noktasında, Dergimizin önemli bir görevi yerine getirerek tarihe not düşüğünü söyleyebiliriz. Dergimizin geniş bir yelpazede yürüttüğü bu çalışmaların gelecekte daha da güçlenip etki alanını geliştireceği düşüncesiyle, yayınlanmasında emeği geçen herkesin ulusal ve uluslararası düzeyde çok ciddi katkılarda bulunduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu faaliyetler önümüzdeki sayılarda da hız kesmeden devam edecektir...

Saygılarımla,

01.06.2022, Ankara
Mehmet TORUNLAR
Editör